PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio darželio „Pelenė“ direktoriaus
2017 m. balandžio mėn. 6 d. įsakymu Nr. V-44
(2020 m. 08.31 d. įsakymu Nr.V-69 redakcija)

VILNIAUS LOPŠELIO DARŽELIO „PELENĖ“

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Vilnius
2020 m.

TURINYS

Turinys	1
Plano tikslinimo lapas	3
Plano kopijų (plano išrašų) paskirstymo lapas	4
Bendrosios nuostatos	5
Plano paskirtis	5
Ūkio subjekto charakteristika	6
Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	9
Gresiantys įvykiai, ekstremalūs įvykiai ir ekstremaliosios situacijos	12
Galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį	12
Perspėjimo ir informavimo apie gresiantį ar susidariusį ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją	12
Veiksmai gavus pranešimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją Vilniaus mieste ar šalyje	13
Atsakingo asmens už informacijos priėmimą ir perdavimą veiksmai	13
Informacijos apie įvykį gavimo ir perdavimo tvarka l/d „Pelenė“	14
Lopšelio –darželio „Pelenė“ vaikų ir darbuotojų apsauga gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui	15
Evakuacijos organizavimas lopšelyje darželyje	15
Pirmosios pagalbos suteikimas vaikams bei darbuotojams nukentėjusiems įvykių metu	17
Gresiančių ar įvykusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo, gelbėjimo darbų organizavimas ir koordinavimas	17
Lopšelio darželio „Pelenė“ personalo veiksmai kilus gaisrui	17
Lopšelio darželio „Pelenė“ veiksmai teroro metu	19
Lopšelio darželio „Pelenė“ personalo veiksmai pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamos ligos (epidemijos ir (ar)pandemijos atveju.	21
Lopšelio darželio „Pelenė“ personalo veiksmai statinio arba jo konstrukcijos visiško ar dalinio sugriovimo metu	21
Komunalinių sistemų avarijos (šildymo nutraukimas, vandentiekio pažeidimai)	22
Vilniaus m. ESVP numatytų užduočių įgyvendinimas	23
Kiti galimi įvykiai , ekstremalūs įvykiai l/d „Pelenė“	26
Kiti veiksmai, kuriais siekiama palaikyti veiklą po įvykusio įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos	26
PLANO PRIEDAI	
Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė	1
Įsakymo dėl atsakingo asmens paskyrimo už informacijos priėmimą ir perdavimą kopija	2

PLANO TIKSLINIMO LAPAS

Eil. Nr.	Žyma	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
1.			

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PASKIRSTYMAS

Paskirta:	**Pateikimo būdas**	**Data**	**Atsakingas asmuo** (*pareigos, vardas, pavardė)*	**Parašas**
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyrius	El. p.			

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1 PLANO PASKIRTIS

- padėti Vilniaus lopšelio darželio „Pelenė“ (toliau – l/d „Pelenė“) direktorei organizuoti ir koordinuoti galinčių įvykti įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą l/d „Pelenė“;
- numatyti ir prognozuoti galimus įvykius, ekstremaliuosius įvykius ir galimų ekstremaliųjų situacijų pasekmes l/d „Pelenė“ - numatyti priemones, kad iš anksto pasirengus, būtų išvengta ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos arba sumažėtų galimybė jai kilti, o susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai, kad būtų mažiau pakenkta l/d „Pelenė“ dirbančiajam ir aptarnaujančiam personalui, esantiems vaikams, bei turtui ir aplinkai;
- planuoti veiksmus įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams, ekstremaliosioms situacijos valdyti, numatyti pareigines funkcijas bei pasiskirstyti atsakomybę tarp l/d „Pelenė“ personalo darbuotojų ir Vilniaus miesto civilinės saugos sistemos pajėgų, dalyvaujančių gelbėjimo ir ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbuose;
- tinkamai reaguoti į susidariusias situacijas, organizuoti pirminius gelbėjimo darbus, prireikus ugdytinių ir darbuotojų savalaikį evakavimą;
- užtikrinti l/d „Pelenė“ veiklos tęstinumą įvykus ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai, operatyviai pertvarkyti įstaigos veiklą pagal tiksliai apibrėžtą veiksmų seką;
- numatyti reikiamus materialinius išteklius galimų ekstremaliųjų situacijų padariniams šalinti;
- įvertinti padarytą žalą l/d „Pelenė“, jos turtui ir aplinkai;
- Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas, atsižvelgiant į l/d „Pelenė“ civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pasikeitus teisės aktams, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems l/d „Pelenė“ darbuotojų bei vaikų saugumą, ne rečiau kaip kartą per metus;
- l/d „Pelenė“ ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – ESVP) originalas saugomas direktorės pavaduotojos ūkio reikalams darbo kabinete.

L/d „Pelenė“ darbuotojų pareiga susipažinti su ekstremaliųjų situacijų valdymo planu pasirašytinai ***(Plano priedas Nr.14).***

Šis planas parengtas vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus (toliau – PAGD) PAGD 2014 m. sausio 30 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-137 „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų

ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 1-34 „Dėl Kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2014, Nr. 2014-00847); Pakeitimas: 2015 m. gruodžio 7 d. Nr. 1-356 aktuali redakcija, PAGD prie VRM direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 „Dėl ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2019 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 1-524 redakcija. TAR-2019-12-23, Nr. 21179), 2015 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 1-230 „Dėl Perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją priemones, gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją ir informavimo civilinės saugos klausimais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2015, Nr. 2015-12541); 2010 m. gruodžio 8 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-341 „Dėl Rekomendacijų, kaip padėti gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai išvengti ar patirti kuo mažiau žalos“ (Žin., 2010, Nr. 146-7508; LRV 2011 m. rugpjūčio 24 d. Nr. 988 nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl Ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR, 2015, 15200); Priedas: LR aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 141-6642); bei kitomis civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis.

L/d „Pelenė“ ekstremaliųjų situacijų valdymo planą parengė:

Vardas, pavardė	Pareigos	Kontaktinė informacija
Irina Jadevičienė	Direktorė	8 5 2426295 raštinė@pelene.vilnius.lm.lt
Beata Mošenec	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	8 5 2426295 raštinė@pelene.vilnius.lm.lt
Božena Kulakovskaja	Direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams	8 5 242629 raštinė@pelene.vilnius.lm.lt

1.2 ŪKIO SUBJEKTO CHARAKTERISTIKA

Pavadinimas: Vilniaus lopšelis – darželis „Pelenė“

Adresas: Justiniškių g. 84, Vilnius 05232

X 578710; Y 6065969

Kontaktinė informacija:

Telefonas: (8-5) 242 6295

El. p.: rastine@pelene.vilnius.lm.lt

Įmonės kodas: 190022257

Veiklos apibūdinimas: ikimokyklinis ugdymas, kodas 801010

Vilniaus lopšelis darželis randasi Pašilaičių seniūnijoje adresu Justiniškių g. 84. Seniūnijos teritorijoje eina Vilniaus vakarinis aplinkelis 1,5 km. Netoliese už 100 m veiklą vykdo Mykolo Biržiškos gimnazija (Justiniškių g.81), šalia yra gimnazijos stadionas 50 m, UAB „Darsaula" (Justiniškių g. 81 C) .gyvenamieji namai Nr. 75,74., Lopšelis darželis „Justinukas" - Taikos g. 99.

Didelių gamybinę veiklą vykdančių ūkio subjektų, prekybos centrų nėra.

DARBO LAIKAS

Lopšelio grupės dirba nuo 6^{00} val. iki 18^{00} val.
Darželio grupės dirba nuo 7^{12} val. iki 18^{00} val. ir nuo $8.^{00}$ iki $17.^{00}$
Budinti grupė dirba nuo 6^{00} val. iki 18^{30} val.

ADMINISTRACIJA

Vardas pavardė	Pareigas	Telefonai	
		darbo	mob.
Irina Jadevičienė	Direktorė	(8 5) 2426295	8 684 76828
Beata Mošenec	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	(8 5) 2426295	8 687 43665
Božena Kulakovskaja	Direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams	(8 5) 2426295	8 603 93924

Pavaldumas: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kultūros, švietimo ir sporto departamento Švietimo skyrius;
L/d „Pelenė" teritorijos plotas – 0,9447 ha;
Žmonių skaičius darbo dienomis ~ 200;
Nakties, šventinių dienų metu budi sargai: tel. 8 5 2426295;
Pastatas 2 aukštų;
Elektros tiekimas: AB ESO
Geriamas vanduo ir kanalizacija prijungtas prie UAB „Vilniaus vandenys";
Šildymą teikia Vilniaus šilumos tinklai;
L/d „Pelenė" I a. yra virtuvė, kurioje gaminamas maistas auklėtiniams, skalbykla, sandėlis, logopedo ir medicinos kabinetas, salė.

VILNIAUS LOPŠELIS DARŽELIS „PELENĖ“

VALDYMO STRUKTŪRA

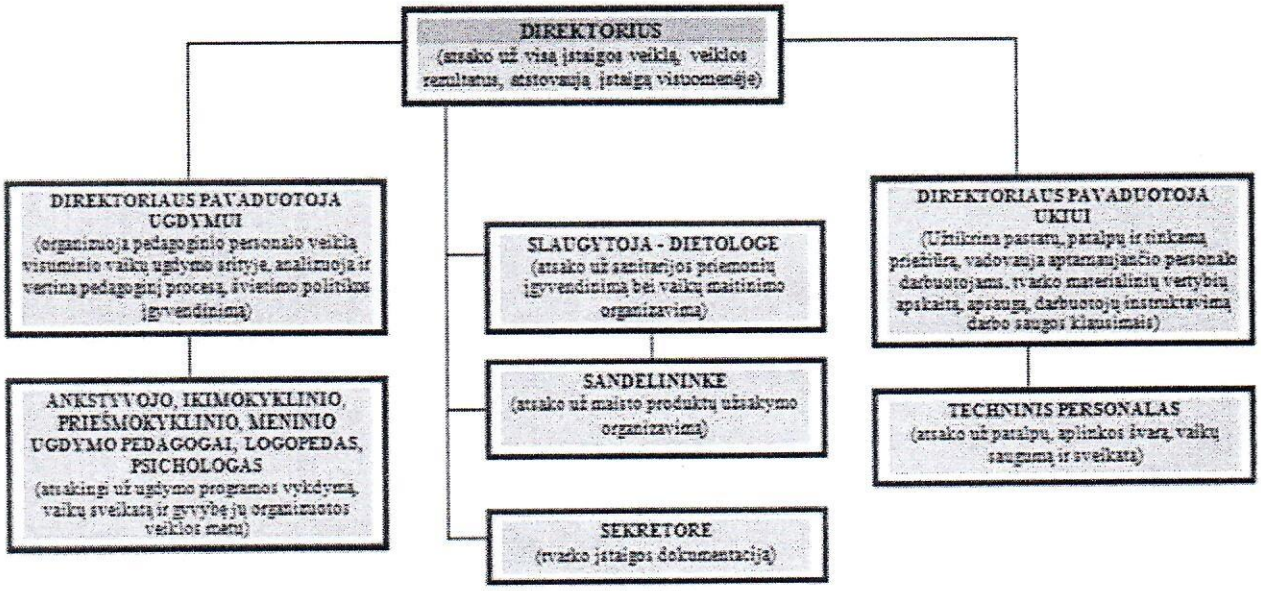

VAIKŲ GRUPĖS, ESANČIOS I A.

Grupės pavadinimas	Vaikų amžius, skaičius
„Boružėlės“ *(lietuvių lopšelio gr.)*	22 (1,5 - 3 m.)
„Braškytės“ *(rusų lopšelio gr.)*	21 (1,5 - 3 m.)
„Saldainiukai“ *(rusų lopšelio gr.)*	22 (1 - 2 m.)
„Žirniukai“ *(lietuvių lopšelio gr.)*	22 (3 - 4 m.)
„Lašeliai“ *(rusų lopšelio gr.)*	21 (3 - 4 m.)
„Varpelis“ *(rusų priešmokyklinė gr.)*	22 (6 - 7 m.)

VAIKŲ GRUPĖS, ESANČIOS II A.

„Raktelis“ *(rusų darželio gr.)*	22 (5-6 m.)
„Nykštukas“ *(rusų darželio gr.)*	22 (4-5 m.)
„Žvaigždutės“ *(lietuvių darželio gr.)*	21 (4-5 m.)
„Saulutės“ *(lietuvių darželio gr.)*	21 (5-6-7 m.)
„Grūdelis“ *(priešmokyklinė gr.)*	22 (6-7 m.)

1.3 PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

1. Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosios situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

2. Civilinės saugos sistemos parengtis- civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

3. Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

4. Dezinfekcija- patogeninių mikroorganizmų pašalinimas iš aplinkos nuo daiktų, konstrukcijų, įrenginių, kitų paviršių ir jų sunaikinimas naudojant specialius metodus bei priemones.

4. Ekstremalioji situacija (toliau –ES) – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

5. Ekstremalusis įvykis (toliau – EĮ) - numatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

6. Ekstremalių situacijų komisija (toliau - ESK) – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

7. Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mąstą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kurios atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

8. Ekstremaliosios situacijos židinys – vieta, kurioje įvyko įvykis ar ekstremalusis įvykis, ir teritorija, apimanti didžiausio pavojaus sritį apie tų įvykių vietą, kurioje gresia įvykio ar ekstremaliojo įvykio veiksnių pavojai ten esančių gyventojų sveikatai ir (ar) gyvybei, turtui ir (ar) aplinkai.

9. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (toliau – OC) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas

organas, vykdantis ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremalių situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

10. Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – operacijų vadovas) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

11. Ekstremaliųjų situacijų prevencija (toliau – ESPP) – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiaus pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

12. Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojama materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

13. Ekstremali visuomenės sveikatai situacija – tai tokios visuomenės sveikatos raidos aplinkybės, kai aplinkos veiksnių poveikis lemia staigų grupinių ar masinių gyventojų sveikatos pavojaus pakenkimų atsiradimą.

14. Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

15. Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

16. Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

17. Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

18. Neatidėliotini darbai – veiksmai, užtikrinantys gelbėjimo, paieškos darbų vykdymą, turto išsaugojimą, sanitarinį švarinimą ir būtiniausių gyvenimo sąlygų atkūrimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu.

19. Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms

ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

20 Izoliavimas – asmens, sergančio užkrečiamąja liga, įtariamo sergančio, turėjusio kontaktą ar sukėlėjo nešiotojo atskyrimas nuo aplinkinių žmonių, norint išvengti užkrečiamosios ligos plitimo.

21. Ypatingosios epideminės situacijos – atvejai, kai Lietuvos Respublikoje paskelbiamos užkrėstos teritorijos ir (ar) užregistruojami nežinomos kilmės užkrečiamųjų ligų sukėlėjų paplitimai, pavojingų užkrečiamųjų ligų protrūkiai ar epidemijos arba ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų atvejai, protrūkiai ar epidemijos.

22. Paieškos darbai – veiksmai, kuriais siekiama surasti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu dingusius, pasiklydusius ar nukentėjusius gyventojus, patyrusius avariją ir orlaivius.

23. Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Kitos šiame ESV Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Civilinės Saugos įstatyme bei kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

2. GRESIANTYS ĮVYKIAI, EKSTREMALŪS ĮVYKIAI IR EKSTREMALIOOSIOS SITUACIJOS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1063 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašo patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 141-6642) nuostatomis buvo nustatomi galimi gresiantys pavojai l/d „Pelenė“.

Šioje įstaigoje reali grėsmė įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams, kilti egzistuoja nuolat. Ekstremalus įvykis gali įvykti bet kuriuo metu. L/d „Pelenė“ vyksta ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas. Atsižvelgiant į tai, kad jame vaikai nuo 1 iki 7 metų amžiaus, svarbiausia įvykus bet kokiam įvykiui lopšelyje darželyje apsaugoti vaikų bei darbuotojų gyvybę, jame esantį kitą turtą. Taip pat svarbu, kad l/d „Pelenė“ administracijos darbuotojai (auklėtojai, mokytojai, medicininis personalas) bei kitas aptarnaujantis personalas būtų pasirengę galimiems įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms, žinotų veiksmus, bei mokėtų veikti jiems įvykus.

L/d „Pelenė“ veiklą gali įtakoti šie veiksniai:

- vidiniai;
- išoriniai.

2.1 GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA PAGAL JŲ RIZIKOS LYGĮ:

2.1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės:

2.1.1 Gaisras

2.2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį):

2.2.1 Statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas;

2.3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės:

2.3.1 Teroro aktas.

2.3. 2 Pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamos ligos (epidemijos ir (ar) pandemijos atvejis).

2.4 Vidutinės tikimybės:

2.4.1 Radiacinis pavojus;

2.4.2 Komunalinių sistemų avarijos (šildymo nutraukimas, vandentiekio pažeidimai)

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė ***(Plano priedas Nr. 1).***

3. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

L/d „Pelenė“ darbuotojų bei lankytojų perspėjimo ir informavimo apie gresiančius ar susidariusius įvykius, ekstremaliuosius įvykius, ekstremaliąsias situacijas organizavimas yra vienas iš svarbiausių savalaikių priemonių ekstremaliųjų situacijų valdyme. Nuo to, kaip operatyviai informacija apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją bus paskleista

l/d „Pelenė“ darbuotojams bei lankytojams, sumažės rizika žmonių sveikatai bei gyvybei, bus patirti mažesni materialiniai nuostoliai tiek sumažins galimybę pavojui plisti l/d „Pelenė“, tiek už jos ribų.

Atsižvelgiant į tai, lopšelio darželio direktorės įsakymu l/d „Pelenė“ direktoriaus pavaduotoja ugdymui Beata Mošenec, tel.: (8 5) 2426295; mob. tel.: 8 687 43665 paskirta atsakinga už perspėjimą ir informavimą apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremalųjį įvykį l/d „Pelenė“ darbuotojams bei lankytojams ***(Plano priedas Nr. 2).***

L/D „PELENĖ“ DARBUOTOJŲ IR LANKYTOJŲ PERSPĖJIMAS GALIMAS:

- kai gresia arba įvyko įvykis, ekstremalusis įvykis, ekstremalioji situaciją už lopšelio darželio ribų *(savivaldybėje ar šalyje*);
- kai įvykis, ekstremalusis įvykis, kyla l/d „Pelenė“.

3.1 VEIKSMAI GAVUS PRANEŠIMĄ APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ VILNIAUS MIESTE AR ŠALYJE

Tam kad laiku būtų informuoti šalies gyventojai Lietuvoje sukurta gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema – organizacinių bei techninių priemonių visuma, kuriomis bus užtikrintas garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimas ir informacijos apie gresiančią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus bei rekomendacijos

Susidarius ekstremaliajai situacijai centralizuoto nuotolinio valdymo elektros sirenų pagalba bus duodamas 3 min. trukmės garsinis įspėjamasis signalas „Dėmesio visiems“ ***(Civilinės saugos signalai. Plano priedas Nr. 5).***

Išgirdus šį signalą l/d „Pelenė“ administracijos darbuotojai privalo skubiai įsijungti radiją, televizorių, išklausyti pranešimą .

Atsižvelgus į situaciją informacija keistis operatyviai tarp vadovų (direktorė, direktorės pavaduotojos), dirbančiuoju personalu su vaikais. Esant ugdytinių tėvams informuoti juos ir veikti pateiktomis savivaldybės administracijos arba PAGD rekomendacijomis ***(Plano priedas Nr. 8.).***

Informaciją apie įvykusį įvykį l/d „Pelenė“ dar gali gauti el. p., trumpaisiais pranešimais į mobiliuosius telefonus.

3.2. ATSAKINGO ASMENS UŽ INFORMACIJOS PRIĖMIMĄ IR PERDAVIMĄ VEIKSMAI

Gavus pranešimą apie gresiantį ar susidariusį ekstremalųjį įvykį ekstremaliąją situaciją Vilniaus mieste ar šalyje:

1. Patikrinti informacijos patikimumą:
   - užsirašyti perdavusio informaciją asmens kontaktinius duomenis;
   - perskambinti arba el. p kreiptis į asmenį, perdavusį informaciją, duomenų patikslinimui;

- reikalui esant kreiptis į BPC tel. 112 dėl informacijos patikslinimo.

2. informuoti direktorę žodžiu, mob. tel.,

3. vykdyti kitus gautus nurodymus.

3.3. ATSAKINGO ASMENS UŽ INFORMACIJOS PRIĖMIMĄ IR PERDAVIMĄ VEIKSMAI, KAI GRESIA ARBA ĮVYKO ĮVYKIS, EKSTREMALUSIS ĮVYKIS LOPŠELYJE – DARŽELYJE

- informuoti direktorę arba direktoriaus pavaduotoją ;

- informuoti atsakingą už civilinės saugos darbo organizavimą direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams Božena Kulakovskaja;

- pagal galimybę perspėti grupių auklėtojas ir informuoti apie būtinus veiksmus, atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui – Beata Mošenec;

- informuoti Vilniaus m. CSS subjektus (***Priedas Nr.3***)

- vykdyti kitus direktorės nurodymus;

- informuoti BPC tel.112 ir pateikti sekančia informaciją:

- trumpą situacijos apibūdinimą;

- tikslų įstaigos adresą;

- įvykio laiką;

- koks yra pavojus žmonėms ir aplinkai, ar yra žuvusių, ar sužeistų;

- kokie veiksmai buvo atlikti (pvz., evakuoti vaikai);

- savo pareigas, vardą ir pavardę;

- atsako į kitus BPC operatoriaus užduodamus klausimus.

BPC, GAVĘS informaciją apie ekstremalųjį įvykį , informuoja atitinkamus Vilniaus miesto civilinės saugos subjektus, organizuoja paieškos ir gelbėjimo darbus.

Ne darbo metu, šventinėmis dienomis už savalaikį informacijos pateikimą l/d „Pelenė“ administracijai apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį atsako budintis sargas. Signalus apie nelaimę l/d „Pelenė“ gali gauti iš Vilniaus m. savivaldybės, kai savivaldybės administracijos direktorius nutaria perspėti miesto gyventojus bei įmones, įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus savivaldybėje arba tam tikroje jos dalyje. Tuo atveju siunčiami pranešimai į mobiliuosius telefonus.

Mobiliuosius telefonus nusistatyti galima pagal pateiktas rekomendacijas internetinėse svetainėse www.LT72.lt; www.pagd.lrv.lt

4. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR ERDAVIMO TVARKA

Vienas iš pagrindinių veiksmų yra savalaikis informacijos gavimas ir žinojimas:

KAS ĮVYKO, KUR ĮVYKO, KĄ DARYTI?

Grupių auklėtojai gavę informaciją apie gresianti ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį:

- turi žinoti kiek vaikų yra grupėse;
- pasiruošti esant reikalui evakuotis ir pasiruošti vaikų gelbėjimui bei apsaugojimui nuo grėsmių;
- patikrinti evakuacijos kelius, reikalui esant atrakinti atsarginius išėjimus;
- pasiruošti vaikų tėvų kontaktinius duomenis, reikalui esant operatyviai juos informuoti (atsakingi grupių auklėtojai).

I a. grupių vyr. auklėtojai perspėja ir informuoja I a. šalia esančias grupes ir informuoja direktorę apie informacijos perdavimą.

II a. auklėtojai perspėja ir informuoja II a. šalia esančias grupes ir informuoja direktorę apie informacijos perdavimą.

Kitas personalas:

- priklausomai nuo susidariusios situacijos informuoja likusius l/d darbuotojus;
- vykdo kitus direktorės nurodymus.

Ne darbo metu, šventinėmis dienomis už savalaikį informacijos pateikimą l/d administracijai apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį atsako budintis sargas.

Kai įstaigoje dėl gresiančio ar įvykusio įvykio, ekstremaliojo įvykio gresia pavojus vaikų ir darbuotojų gyvybei bei sveikatai informacija teikiama Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kultūros, švietimo ir sporto departamento Švietimo skyriaus ikimokyklinio ugdymo skyriui: **tel 8 5 211 2335 +370 698 57535,** bei Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyriui **visą parą tel. 8 612 15092 ir** savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatoriui ***(Plano priedas Nr. 3)***.

5. LOPŠELIO DARŽELIO L/D „PELENĖ“ VAIKŲ IR DARBUOTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI

5.1 EVAKACIJOS ORGANIZAVIMAS LOPŠELYJE DARŽELYJE

Viena iš galimų priemonių nuo gresiančių įvykių, ekstremaliųjų įvykių yra vaikų ir darbuotojų evakuacija iš objekto patalpų, kai buvimas jose gali sukelti grėsmę sveikatai ir gyvybei, pagal iš anksto numatytus evakavimo kelius iš pastato bei teritorijos. L/d vaikų ir darbuotojų evakuacija gali būti visiška, kuomet evakuojami iš objekto teritorijos į saugias vietas, t. y. į Kolektyvinės apsaugos statinius esančius Justiniškių mikrorajone ***(Plano priedas Nr. 6)*** arba šalia esančius objektus:

Objekto pavadinimas	Atstumas	Objekto vadovas	Kontaktiniai duomenys
1. Mykolo Biržiškos gimnazija Taikos g. 81	100 m	Direktorius Valdemaras Kaupinis; Raštinė; Budintis	8 678 85012 8 602 07776 8 675 80388

2. Mykolo Biržiškos gimnazijos stadionas Taikos g. 81, Vilnius	200 m	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Violeta Bugailiškytė	8 678 85013
3. Lopšelis darželis „Justinukas" Taikos g. 99, Vilnius	450 m	Direktorė Monika Kelpšienė	8 5 242 2439 8 5 242 7233

Iš patalpų evakuacija vykdoma trumpiausiais keliais pagal parengtus evakuacijos planus, pasitelkiant į pagalbą visą objekto personalą. ***(Plano priedas Nr.4).***

Visais atvejais, kai atvyksta Vilniaus miesto civilinės saugos sistemos pajėgos (ugniagesiai gelbėtojai ar kitos specialiosios tarnybos), gelbėjimo darbams vadovauja atvykęs gelbėjimo darbų vadovas, kurio nurodymai privalomi vykdyti visiems įvykio vietoje esantiems asmenims.

Vykdant visišką L/D evakuaciją vadovauja gelbėjimo darbų vadovas arba Vilniaus miesto savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – ESK) sprendimu, paskirtas ekstremaliosios situacijos operacijos vadovas. Centro evakuacijai vadovauja ESVG vadovas, padedant Vilniaus m. ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) nariams ***(Plano priedas Nr. 3).***

Galima dalinė evakuacija, kada darbuotojai su vaikais yra evakuojami iš atskirų pastato aukštų. ***(Plano priedas Nr. 4).***

L/d „Pelenė" direktorės veiksmai evakuacijos metu:

- organizuoja pastate esančių žmonių perspėjimą apie kilusį pavojų;
- organizuoja vaikų ir darbuotojų evakavimą iš pastato;
- paskiria atsakingus už evakavimą darbuotojus;
- organizuoja materialinių vertybių, svarbių dokumentų susijusių su įstaigos veikla apsaugą ir gelbėjimą;
- užtikrina informacijos apie evakuotus asmenis surinkimą ir perdavimą.

Evakuacija vykdoma taip:

- judėjimas vyksta iš grupių patalpų į koridorius ir koridoriais į laiptinę, vadovaujantis evakavimo planais;
- judėjimas laiptine iki išėjimo į lauką;
- evakuacijai pasitelkiamas visas galimas objekto personalas. Esant poreikiui, evakuacijai vykdyti gali padėti lopšelyje-darželyje esantys vaikų tėvai;
- vaikai išvedami iš pastato į numatytas vaikų susibūrimo vietas, grupių vadovai juos suskaičiuoja;
- atsakingi už evakuaciją asmenys, patikrina patalpas, įsitikina ar visi žmonės evakavosi;
- pasigedus vaikų – informuojamas gelbėjimo darbų vadovas, operacijos vadovas arba kitas pareigūnas atliekantis gelbėjimo ir paieškos darbus.

5.2 PIRMOSIOS PAGALBOS SUTEIKIMAS VAIKAMS IR DARBUOTOJAMS NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU

Kviečiama greitoji medicinos pagalba tel. 112. Nukentėjusieji išnešami į saugią zoną. Jei yra keli nukentėjusieji, pagal išorinius požymius (sąmonė, kvėpavimas, sužalojimai), nustatyti nukentėjusiųjų būklę. Pirmiausia, suteikiama pagalba sunkiausios būklės nukentėjusiesiems. Jei žmogus be sąmonės, patikrinti kvėpavimą ir širdies veiklą (kraujo pulsą). Nesant kvėpavimui atlikti dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą. Esant kvėpavimui ir nesimatant aiškiems kūno sužalojimams, paguldyti žmogų į stabilią padėtį, atlaisvinti kvėpavimo takus. Jei yra atviras kraujavimas – stabdyti kraujavimą ir tvarstyti žaizdas. Lūžus kaulams – imobilizuoti galūnes, patogiai paguldyti ar pasodinti. Jei pastebimi apsinuodijimo požymiai (svaigsta galva, pykina, dusulys, ūmus regos sutrikimas ir pan.) – išvesti į gryną orą, atlaisvinti kvėpavimo takus, išsiaiškinti apsinuodijimo priežastį, informaciją perduoti medikams. Nudegus – nuimti apdegusius drabužius, ir sutvarstyti žaizdą. Jei drabužiai prilipę prie nudegimo vietos – nelupti, audinį apkirpti ir sutvarstyti žaizdą. Už pirmosios pagalbos suteikimą vaikams ir L/D darbuotojams atsakingi: logopedė, specialioji pedagogė, dietistė.

6. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ, EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

Atlikus l/d „Pelenė“ galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ***(Plano priedas Nr. 1)***, nustatyti galimi pavojai, kurių rizikos lygis yra labai didelės ir didelės reikšmės. Minėtiems pavojams l/d „Pelenė“ ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numačiusi gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir padarinių šalinimo, gelbėjimo darbų organizavimo eiliškumą. Darbuotojų, ugdytinių ir turto apsaugos užtikrinimui bei kitų darbų atlikimui, kurie užtikrintų įstaigos funkcionalumą, yra parengti įstaigos direktorės įsakymai, atliekamos prevencinės priemonės.

VISI VEIKSMAI SCHEMATIŠKAI PARODYTI KALENDORINIAME VEIKSMŲ PLANE ***(Plano priedas Nr.14).*** Su juo supažindinami visi l/d darbuotojai.

6.1 LOPŠELIO DARŽELIO „PELENĖ“ DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, KILUS GAISRUI

Ugniagesių gelbėtojų iškvietimas:

Iškvieskite ugniagesius gelbėtojus bendruoju pagalbos telefonu - 112.

Teiktina informacija:

įstaigos pavadinimas: *l/d „PELENĖ“*

adresas: *Justiniškių g. 84, Vilnius*

įvykio pobūdis: gaisras, sprogimas, dujų nuotėkis, techninė avarija, sprogimo pavojus ir pan.

įvykio mastas: gaisro plotas, nukentėjusiųjų skaičius ir pan.

pranešėjo informacija: vardas, pavardė, tel. Nr.

Žmonių informavimas apie gaisrą:

- informuokite žmones apie gaisrą žodžiu, šaukiant „Gaisras";
- Informuokite apie gaisrą įstaigos vadovą.

Įstaigos vadovo veiksmai kilus gaisrui:

- įsitikina ar iškviesti ugniagesiai gelbėtojai;
- organizuoja žmonių evakavimą ir registravimą, nukentėjusiųjų gelbėjimą;
- vadovauja atliekant gaisro gesinimo darbus;
- stabdo darbo procesus, nurodo atjungti elektros energijos tiekimą į degančias patalpas, įgyvendina kitas priemones gaisro plitimui užkirsti;
- organizuoja materialinių vertybių evakavimą ir jų apsaugą;
- paskiria asmenį, gerai žinantį pastato išplanavimą ir jame vykstančius darbo procesus, pasitikti ugniagesius gelbėtojus;
- atvykus ugniagesiams, suteikia reikiamą informaciją, vykdo gaisro gesinimo vadovo nurodymus.

Žmonių evakavimas:

- pasigirdus gaisro pavojaus aliarmui arba išgirdus žodinį pranešimą apie gaisrą išeikite iš pastato per artimiausią evakuacinį išėjimą ir eikite į žmonių susirinkimo vietą, pažymėtą ženklu
- evakuacijos metu vadovaukitės žmonių evakavimo iš pastato planais, kurie pakabinti kiekviename aukšte prie evakuacinių išėjimų;
- evakuacijos kryptys nurodytos ženklais , evakuacinis išėjimas

- jeigu evakuacinės durys užrakintos, reikia išdaužti dėžutės, kurioje laikomas raktas, apsauginį stiklą, raktu atrakinti evakuacines duris. Jei rakto nėra eikite prie kito evakuacinio išėjimo. Kritiniu atveju – išlaužkite duris arba evakuokitės per pirmojo aukšto langus.
- išeidami iš patalpų uždarykite langus ir duris, jų nerakinkite.
- jei tenka eiti per uždūmintas patalpas – pasilenkite, ropokite ar šliaužkite. Prie grindų yra daugiau deguonies ir žemesnė temperatūra. Jei yra galimybė užsidenkite kvėpavimo takus sudrėkintu audiniu;
- jei iš patapos išeiti nesaugu (stipriai uždūmintas praėjimas, matoma liepsna) – uždarykite duris, parankinėm priemonėm užsandarinkite durų plyšius, kvieskite pagalba žodžiu per langą, apie savo būvimo vietą mobiliuoju tel. informuokite ugniagesius gelbėtojus arba bendradarbius;
- jei pastebėjote nukentėjusį žmogų, išneškite jį į saugią aplinką, jei to nepavyksta atlikti vienam, pakvieskite pagalbą;
- grįžti į patalpas galima tik leidus įstaigos vadovui.

Elektros energijos atjungimas:

- išjunkite automatinį jungiklį esantį elektros skydelyje (el. skydelių vietos nurodytos evakuaciniuose planuose);
- jei būtina išjungti elektros tiekimą pastato daliai ar visam pastatui – išjunkite automatinį kirtiklį elektros skydinėje, kurį randasi I-ajame aukšte;
- jei naudojami įrenginiai, kuriems draudžiama atjungti elektros tiekimą, vadovaukitės įrenginio gamintojo instrukcijomis.

Gaisro gesinimas:

Jei gaisras nedidelis arba ką tik įsiplėskęs – gesinkite gaisro židinį gesintuvais, nedegiu audeklu, jeigu tai nesukelia pavojaus jūsų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai. Įeinant į patalpą, kurioje kilo gaisras, būkite pasiruošę gesinimo priemones. Atsitūpkite, truputį praverkite duris, saugokitės liepsnos ar įkaitusių dujų išsiveržimo, įvertinkite ar įmanoma užgesinti gaisrą pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, jei gaisras pernelyg išplitęs, kuo greičiau evakuokitės.

Jei ruošiatės gesinti vandeniu ar vandens putų gesintuvu įsitikinkite ar atjungtas elektros tiekimas.

Turto gelbėjimas:

Tik baigus žmonių evakavimą ir įvertinus gaisro išplitimą galima pradėti materialinių vertybių evakavimą. Šiuos darbus organizuoja įstaigos vadovas, kuris nurodo, kokias vertybes pirmiausiai reikia išnešti ir kur jas sudėti, organizuoja jų apsaugą.

Ugniagesių gelbėtojų pasitikimas:

Pasitikti ugniagesius gelbėtojus paskiriamas gerai pastato išplanavimą žinantis žmogus, kuris privalo informuoti atvykusius ugniagesius apie esamą situaciją, nurodyti trumpiausią kelią prie gaisro židinio (galima pasinaudoti evakuacijos planu). Suteikti kitą reikalingą informaciją.

6.2 LOPŠELIO DARŽELIO „PELENĖ“ PERSONALO VEIKSMAI TERORO METU

Terorizmo apraiškos l/d „Pelenė“ gali pasireikšti įvairiais būdais, tai:

- pranešimas apie teroro aktą (taip pat melagingas) apie rengiamą, vykdomą ar įvykdytą teroro aktą, užgrobimą, įkaito paėmimą, užminavimą lopšelyje darželyje;
- rastas neaiškus objektas (įtariama sprogmuo, savadarbis sprogstamasis užtaisas, neaiškios kilmės ar kita nenustatyta medžiaga);
- pavojingų medžiagų padegimas, panaudojimas ar paskleidimas;

L/d „Pelenė“ pranešimą apie numatomą veiką gali gauti:

- iš BPC (112) – kada pranešimą gauna tiesiogiai BPC;

BPC gavęs pranešimą *(gali būti ir melagingas)* išklauso pranešimą ir informuoja „Pelenė“ administraciją. L/d „Pelenė“ darbuotojas gavęs pranešimą įsitikina (perskambina tel. 112) ar pranešimas nėra melagingas ir informuoja direktorę. Direktorė gavusi pranešimą informuoja direktorės pavaduotojas ir nurodo kokių veiksmų imtis, kol atvyks operatyvinės tarnybos.

– iš l/d „Pelenė“ personalo - kada informacija arba veiksmai galimai numatomi arba žinomi lopšelyje – darželyje: pastebėję darbuotojai įtartiną daiktą, paketą, teroristinę veiką – įkaito paėmimą, grasinimą ar kitą veiką pirmiausia perspėja:

- grupių auklėtojas, kitus darbuotojus;
- direktorę;
- toliau informacija perduodama į BPC Tel. Nr. 112,
- nurodomos gresiančio įvykio, ekstremaliojo įvykio ar įvykusio įvykio, ekstremaliojo įvykio pobūdis, aplinkybės, tiksliai atsakinėjama į BPC operatoriaus klausimus.
- BPC:
- priima pranešimą apie galimą teroro aktą;
- suteikia pirminę informaciją apie numatomus veiksmus skambinusiam;
- informuoja Vilniaus apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą;
- gavus patvirtinimą apie įvykio tipą informuoja atsakingas institucijas.

KAIP ELGTIS LOPŠELIO – DARŽELIO DARBUOTOJAMS RADUS ĮTARTINĄ PAKETĄ AR GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ:

Atpažinimo požymiai	Kaip elgtis?
Kreivas ir grublėtas vokas; Neteisingi užrašai: be vardų, klaidos žodžiuose; Riebalinės dėmės, išblukusios spalvos, jaučiamas kvapas; Išsikišę laidai ar aliuminio folija; Girdimas tiksėjimas; Pernelyg didelės saugios medžiagos (maskuojančios juostos virvės); Kiti neaiškūs reiškiniai...	Nekratyti, nepurtyti įtartino voko ar paketo; Įdėti voką ar paketą į indą, maišelį ar kitą talpą, kad išvengti turinio išbarstymo; Išeiti iš patalpos ir uždaryti duris; Nusiplauti rankas muilu, saugoti veidą; Pranešti direktorei ir skambinti tel. 112; Suregistruoti asmenis buvusius patalpoje

Atvykę į įvykio vietą Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinė „ARAS“, Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono sprogmenų neutralizacijos kuopa, Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas bei kiti civilinės saugos sistemos subjektai vykdo veiksmus pagal tikslinius specialiųjų operacijų planus. Įvedamas planas „SKYDAS“

L/d „Pelenė“ darbuotojai privalo besąlygiškai vykdyti visus specialiųjų tarnybų pareigūnų nurodymus.

6.3 LOPŠELIO – DARŽELIO „PELENĖ“ PERSONALO VEIKSMAI PAVOJINGOS AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOS LIGOS (EPIDEMIJOS IR (AR) PANDEMIJOS ATVEJU

L/d „Pelenė“ galimas gripo protrūkis bei ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų pasireiškimas tiek vaikams lankantiems lopšelį darželį, tiek dirbančiam bei aptarnaujančiam personalui. Siekiant išvengti gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų, svarbu laiku pritaikyti profilaktikos ir kontrolės priemones. Visų darbuotojų pareiga laikytis standartinės apsaugos priemonių (rankų higiena, asmens apsaugos priemonės, per kraują ir(ar) kitus kūno skysčius plintančių infekcijų profilaktika, aplinkos paviršių valymas ir dezinfekcija.

Privaloma laikytis higienos normų:

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 75:2016 „IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 131:2015 „VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖS IR PATALPOS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ ir kt.

Lopšelyje darželyje galimi vaikų apsinuodijimai maistu, vandeniu, galimas dizenterijos protrūkis bei pavieniai pavojingų ligų protrūkiai.

Esant dideliam vaikų ir darbuotojų susirgimų skaičiui, atsižvelgiant į susidariusias situacijas galimi sekantys veiksmai:

- lopšelio darželio laikinas uždarymas;
- darbuotojams darbo krūvio padidėjimas;
- vaikų grupių optimizavimas.

Susidarius tokioms situacijoms direktorė gali inicijuoti:

- papildomų funkcijų vykdymo darbuotojams nustatymą;
- darbuotojų iš kasmetinių atostogų, mokymosi atostogų atšaukimą;
- darbo vietos, grafikų pakeitimą.

6.4 LOPŠELIO – DARŽELIO „PELENĖ“ PERSONALO VEIKSMAI STATINIO ARBA JO KONSTRUKCIJOS VISIŠKO AR DALINIO SUGRIOVIMO METU

Galimos pastato (konstrukcijų) griūties priežastys:

- statinio atraminių konstrukcijų konstrukciniai arba montavimo defektai;
- stogo konstrukcijų nugriovimas uraganinio vėjo atveju, senos konstrukcijos;
- įvykus sprogimui (sprogmuo, terorizmo, gaisro, uraganinio vėjo atveju);
- nešančių konstrukcijų nugriuvimas neišlaikius nekokybiškoms konstrukcijoms.
- Galimi pastato ar statinio (konstrukcijų) griūties padariniai:
- galimi L/D lankytojų, ugdytinių ir darbuotojų sužalojimai ar mirties atvejai;

- dalinė ar visiška statinio griūtis;
- galimi dideli materialiniai nuostoliai;
- sustabdoma l/d veikla.

L/D „Pelenė" administracijos darbuotojų pirminiai veiksmai:

- uždrausti bet kokį judėjimą arti nelaimės vietos,
- organizuoti darbuotojų, lankytojų ir vaikų išvedimą pastato (esant galimybei);
- organizuoti (pagal galimybes) žmonių gelbėjimą kol atvyks ugniagesiai – gelbėtojai ir kitos
- civilinės saugos sistemos pajėgos;
- rekomenduoti, kad einantys nesiliestų prie sugriuvusių sienų, siekiant apsaugoti žmonių
- gyvybes nuo pažeistos elektros tinklų sistemos;
- reikalui esant evakuaciją vykdyti į arčiausiai esančias švietimo įstaigas su kuriomis yra

sudaryti susitarimai dėl laikino priėmimo.

Evakuacija iš patalpų vykdoma, kaip numatyta evakuaciniuose planuose ***(Plano priedas Nr. 4).*** Paskelbus ekstremaliąją situaciją savivaldybėje, kada sutrikdyta l/d veikla ir toliau ugdymo procesas negalimas, savivaldybės ekstremalių situacijų komisija ***(Plano priedas Nr. 3)*** priima sprendimą dėl darbuotojų ir ugdytinių perkėlimo į kitas švietimo įstaigas. Darbą koordinuoti padeda savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Ikimokyklinio ugdymo skyriaus darbuotojai, savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras ***(Plano priedas Nr. 3).***

6.5 KOMUNALINIŲ SISTEMŲ AVARIJOS (ŠILDYMO NUTRAUKIMAS, VANDENTIEKIO PAŽEIDIMAI

Avarijos ir incidentai komunalinėse sistemos gali kilti dėl šių priežasčių:

- įvykus avarijoms, gaisrams, sprogimams, statinio griūties atvejais ir dėl kitų ekstremaliųjų įvykių savivaldybės teritorijoje, kai sugadinami komunalinių sistemų įrenginiai;
- diversijų atvejais;
- pažeidus komunalinių sistemų eksploatavimo taisykles ir kt. priežastys.

Šilumos energijos sutrikimas šaltuoju metų laiku L/D sukeltų nepatogumus dirbančiam personalui bei vaikams. Atsižvelgiant į įvykio, ekstremaliojo įvykio aplinkybes, šilumos energijos perdavimo tinkluose pirminius avarijų likvidavimo darbus atlieka ūkinis personalas. Esant galimybei vykdomi skubūs remonto darbai, siekiant užkirsti kelią didesniam avarijos plitimui, bei išsaugoti L/D rimtį ir tęsti veiklą.

Įvykus gedimams Vilniaus miesto šilumos perdavimo tinkluose, avarijų likvidavimo darbus organizuoja „Vilniaus energijos" techninės grandys, savivaldybės įmonė „Grinda". Veiksmų

koordinavimui vadovauja savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimu paskirtas ekstremaliosios situacijos gelbėjimo darbų vadovas.

L/D personalo veiksmai:

- pagal galimybes darbuotojai informuojami apie gedimus, jų pašalinimo laikotarpį;
- vaikų apsaugojimui nuo peršalimų jungiami papildomi šildytuvai,
- aprengiami šiltais drabužiais,
- vaikai iškeliami į arčiausiai esančias mokyklas kitus darželius pagal susitarimus ***(Plano priedas Nr.9)***;
- informuojami vaikų tėvai;
- teikiami papildomi pledai ir kt reikalingos priemonės;
- reikalui esant nutraukiamas L/D darbas;
- Pakeičiami darbo laiko grafikai, palaikomas ryšys su savivaldybės Švietimo skyriumi: **tel. 8 5 211 2335 +370 698 57535.**

6.6 VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NUMATYTŲ UŽDUOČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Vilniaus m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 28 d, įsakymu Nr. 30-2464 yra patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės kolektyvinės apsaugos statinių sąrašas. ***(Plano priedas Nr.6)*** Į šį sąrašą įtrauktas ir l/d „Pelenė".

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIO PARUOŠIMAS EVAKUOTŲ GYVENTOJŲ PRIĖMIMUI

Vilniaus lopšelis darželis „Pelenė" pagal Vilniaus miesto m. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytas užduotis, t. y. gavus savivaldybės administracijos direktoriaus nurodymą pritaikyti patalpas gyventojų kolektyvinei apsaugai, privalo jas parengti evakuotų mikrorajono gyventojų apgyvendinimui. Vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimais apgyvendinti gyventojai kolektyvines apsaugos statinyje gyvena tol, kol bus priimtas sprendimas gyventojams grįžti į nuolatinę gyvenamąją vietą arba kol naujoje vietoje gyventojai bus laikinai aprūpinti kitu gyvenamuoju būstu.

Evakuotiems gyventojams priimti numatyta:

Patalpa	Patalpos vieta pastate: aukštas, korpusas	Patalpos plotas	Patalpoje telpančių	Atsakingas asmuo už patalpos paruošimą

		(kv. m)	žmonių skaičius	
Aktų salė	1	108	72	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, pagalbinis darbininkas
Grupių patalpos	1 aukštas gr. „ Boružėlės“ 1 aukštas gr. „ Žirniukai“ 1 aukštas gr. „ Braškytės“ 1 aukštas gr. „ Varpelis“ 1 aukštas gr. „ Saldainiukai“ 1 aukštas gr. „ Lašeliai“ 2 aukštas gr. „ Žvaigždutės“ 2 aukštas gr. „ Saulutės“ 2 aukštas gr. „ Nykštukas“ 2 aukštas gr. „ Raktelis“ 2 aukštas gr. „ Grūdelis“ 2 aukštas gr. „ Drugelis“	105 105 105 105 105 105 105 105 105 105 105 105	70 70 70 70 70 70 70 70 70 70 70 70	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, auklėtojas, auklėtojų padėjėjai, pagalbinis darbininkas
Kiti kabinetai	1 aukštas Spec. pedagogo kabinetas	28	19	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pagalbinis darbininkas

Papildomos patalpos:

Patalpa	Patalpos vieta pastate: aukštas, korpusas	Patalpos plotas (kv. m)	Patalpoje telpančių žmonių skaičius	Atsakingas asmuo už patalpos paruošimą
Valgykla	1 aukštas	100	60	Sandėlininke, Virėjos
Medicinos punktas	1 aukštas	7,5	5	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams
Socialinio pedagogo kabinetas	1 aukštas	20	13	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui,
Psichologo kabinetas	1 aukštas	20	13	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui,

Gavus nurodymą iš savivaldybės administracijos apgyvendinti evakuotus gyventojus direktorius sukviečia atsakingus asmenis už patalpų parengimą, nustato patalpų paruošimo laiką bei numato kitas priemones reikalingas evakuotų apgyvendinimui. Tam kad veiksmai vyktų sklandžiai numatomas išankstinis darbų pasiskirstymas ir jų vykdymas sekančiai:

1	Įvažiavimo keliai į mokyklos teritoriją pažymimi nukreipiamomis rodyklėmis	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams

2.	Patalpų paruošimui pasitelkiamas dirbantis personalas, nustatomas darbo grafikas	Direktorė
3.	Juosta aptveriama mašinų stovėjimo aikštelė, reikalui esantys darbuotojų automobiliai pastatomi Taikos g. gatvėje	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams
4.	Pasirengimui priimti evakuotus gyventojus parengiamos nukreipiamosios rodyklės, jos iškabinamos ant atitinkamų patalpų. Visos numatytos patalpos evakuotų gyventojų priėmimui pažymimos sutartiniais ženklais	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams
5	Mokyklos pirmajame aukšte pastatomas informacinis stendas	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
6	Į darbą iškviečiamas aptarnaujantis personalas	Direktorė
7	Evakuotų gyventojų registracijai sudaroma darbo grupė	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams
8	Numatytose evakuotų apgyvendinimo patalpose pastatomos kėdės, suolai, paklojami miegmaišiai, sportiniai čiužiniai, aprūpinami geriamuoju vandeniu.	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, auklėtojų padėjėjai

Priimant evakuotus asmenis registracijos metu evakuotieji gyventojai supažindinami su patalpų išdėstymu darželio teritorijoje, (ji papildomai iškabinama informaciniame stende). Evakuotų gyventojų poreikiams tenkinti parinktos patalpos objekto teritorijoje:

Specialiųjų poreikių turintiems asmenims 1 aukšte įrengiamos:

– slaugomiems, neįgaliesiems ir kitiems specialiųjų poreikių turintiems asmenims, nėščioms moterims ir moterims su kūdikiais;

– šiems asmenims sudaromos sąlygos pirmiesiems patekti į virtuvę ir pasigaminti valgį;

– greitai gendantys maisto produktai saugomi valgyklos šaldytuve;

– gyvenamosiose patalpose pastatomos geriamojo vandens talpyklos, aprūpinama vienkartiniais puodeliais, stiklinėmis;

– evakuotų gyventojų asmeniniai daiktai sandėliuojami rūsyje, raktas randasi pas budėtoją visą parą;

– kolektyvinės apsaugos statinio bendrojo naudojimo patalpų sanitarinis švarinimas atliekamas du kartus paroje, panaudojant l/d „Pelenė“ turimas higienos priemones;

– turimi materialiniai ištekliai pažymėti ESV Plano priede „Materialinių išteklių žinynas“ ***(Plano priedas Nr. 10)***.

Esant poreikiui, kada evakuotieji gyventojai l/d patalpose lieka gyventi daugiau negu trys paras, tolimesnius jų maitinimo, aprūpinimo būtiniausiomis priemonėmis, apsaugos klausimus sprendžia Vilniaus miesto savivaldybės evakavimo komisija padedant Vilniaus m. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui.

Ryšys palaikomas telefonu su Jordana Šoblinska, Vilniaus m savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamento Civilinės saugos skyriaus patarėja tel. (8 5) 211 2811.

6.7 KITI GALIMI ĮVYKIAI, EKSTREMALŪS ĮVYKIAI L/D „PELENĖ“

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizėje yra numatyti ir kiti galimi įvykiai, ekstremalūs įvykiai, kurie gali įvykti šioje įstaigoje. Galimi pavojingų medžiagų paskleidimai, radimai. Vilniaus m. savivaldybės teritorijoje siaučiantys uraganiniai vėjai gali išvartyti medžius „Pelenė“ teritorijoje, sukelti paniką darbuotojams ir vaikams. Taip pat jeigu įvyktų radioaktyvių medžiagų paskleidimas, l/d „Pelenė“ personalas privalo imtis priemonių ir jas vykdyti, kaip reikalauja higienos normos HN99:2011 „Gyventojų apsauga įvykus radiologinei ar branduolinei avarijai“ ***(Plano Priedas Nr. 11)*** Nepaprastosios padėties ar karo atveju palaikomas ryšys su Vilniaus miesto ekstremaliųjų situacijų operacijų centru. Sugriovus ar pažeidus l/d „Pelenė“ pastatus, kada negalimas tolimesnis veiklos vykdymas sprendimus priims Vilniaus miesto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo centras, savivaldybės ekstremalių situacijų komisija.

7. KITI VEIKSMAI, KURIAIS SIEKIAMA PALAIKYTI L/D „PELENĖ“ VEIKLĄ PO ĮVYKUSIO ĮVYKIO, EKSTREMALIOJO ĮVYKIO AR EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

Baigus ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų pasekmių likvidavimo darbus, l/d „Pelenė“ organizuoja veiklos atkuriamuosius darbus už kuriuos yra atsakinga direktorė. Priklausomai nuo įvykusio įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia l/d „Pelenė“ administracija ir Vilniaus miesto savivaldybės administracija. Sudaroma darbo grupė, kuri veiklos tęstinumui numato darbus, organizuoja patalpų valymą, remontą ir kitas reikalingas procedūras. Skaičiuojami materialiniai nuostoliai, grįžtama į kasdieninį darbo ritmą. Įstaigos veikla toliau yra tęsiama:

- kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje įstaigos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių asmenų sveikatai bei gyvybei;
- kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiuose patalpose.